

PERŽVALGA.

M. Piaseckaitės—Šlapelienės ir E. Brazaitytės lietuvių knygyno (Vilniuje) apgarsinimo pasakyma, kad „knygynas taisyso knygynėlius, arba pagal užsakymą, arba pagal „Lietuviškų Knygynėlių Draugijos“ katalioga“. Pagal tą apgarsinimą išrodo, kad Lietuvoje yra tam tikra draugija, kuri užsiima ar užsiiminės lietuviškų knygynėlių arba skaityklų steigimu. Tačiau laikraščų pranešimuose neteko išgirsti apie tokią draugiją.

—Odesos mieste įsikūrė nauja lietuvių draugija „Ruta“. „Rutos“ tikslas — vienyti ir šviesti visus lietuvius atvykusius į svetimą šalį, platinti tautišką sąmonę. „Ruta“ įtaisinės knygynus, skaityklas, knygų sankrovas, steigs mokyklas, labdariškąsias ir šelpiamąsias draugijas; įtaisinės pasikalbėjimus, lekcijas, suaugusiems žmonėms kursus, vaidinimus, koncertus, vaikams vakarelius ir tt.; išrašinės ir pati išleidinės laikraščius, knygas, gaidas.

(„L. U.“)

— Cambridgeporte, Massachusetts valstybėj, yra susitvėrusi lietuvių kuopa, vardu „Minutos Vyrai“, kurios tikslas — šelpiti Lietuvos revoliuciją. Tas vadas esąs paimtas iš vietinių senoves nuotikių, kada čionykščiai žmonės kovojo už laisvę su Anglijos valdžia. „Minutos Vyrai“ moka kas mėnuo po 50c., ir mokėsi, kol nepasibaigs revoliucija. Jie teipgi rengia viešus susirinkimus, prakalbas ir renka aukas revoliucijos reikalams.

Dailu būtų, kad visur atsirastų tokių „minutos“ vyrų ir ne tik vyrų, bet ir moterų, merginų!

— Anglių kompanija vardu „Pennsylvania Coal and Coke Company“ garsinasi visur (teipgi ir „Vienybėj“), kad jai

reikia 1.000 darbininkų, kurie, girdi, gali uždirbti 4—6 dol. ant dienos. Tai matyt, kad neteisybė, ir angliakasių laikraštis „Journal“ praneša, kad tenai darbininkai neuždirbą daugiau, kaip 2 dol. ant dienos; tik retas uždirbą truputį daugiau. O to tukstančio darbininko kompanija reikalaujanti į vietą tų, kuriuos pavare užstreikavimą. Dėlto, lietuviai, neapsigaukite, neikite dirbti pas tą kompaniją!

Iš Lietuvos.

„Valstiečių Sąjungos“ atnaujintojų susivaziavimas, kaip girdėjo „Liet. Ukininkas“, buvo Vilniuje liepos 23—24 dieną.

Per susivaziavimą daug būvę kalbėta apie tai, kaip reiktų bežemiam ir mažžemiam žeme aprūpinti. Susivaziavimas būvęs tos nuomonės, kad būtina reikią stambųjų savininkų žemės paimti. Daug būvę kalbėta apie apšvietimo reikalus: būvę nutarta stengties, kad visur būtų steigiamos nuolatinės ir skrajojantios mokyklos: dvaruose, miesteliuose ir sodžiuose, kad būtų steigiami knygynėliai ir skaityklos. Būvę nutarta kreipties įvairias draugijas, kurios apšvietimo reikalais rūpinasi. Daug būvę kalbėta ir apie visokius kitus dalykus. Susivaziavimas susitęs ir tam tikrus įstatymus, kurių klausys tuo tarpu „Lietuvos Valstiečių Sąjunga“.

Udrėja (Kalv. apskr. Suvg.). Liepos 9 ir 10 dieną pas dvarininką Norbutą Premėžio dvare buvo Dzukijos dvarininkų-lenkų ir 14 ukininkų lietuvių-išgamų susivaziavimas. Dvarininkai, skaniai pavalgydinę ir pagirdę šiuos „Dzukijos ukininkų atstovus“, privertė juos pasirašyti po peticiją, kurią jie pasi-

rijzo siųsti į Valstybės Dumą vienam Lenkijos atstovui. Toje peticijoje tarp kito ko buvo reikalaujama, idant visų Lietuvos dvarų žemė nebutų neparduota ne išdalyta bežemiams ir mažžemiams ukininkams, ir idant Suvalkų gubernija būtų prijungta prie autonomiškosios Lenkijos.

Bergždžias jų darbas, poneliai!
Dzukpataikis.
(„L. Ukin.“)

„Vilniaus Žinios“ apie „Saltinį“. Perspaudiname „Vilniaus Žinių“ recenziją, iš kurios skaitytojai galės — nors apičiūpai — pažinti pažvalgas „Vilniaus Žinių“ ir jų kritikuojamojo kunigų „Saltinio“.

„Saltinis“ N.20 straipsnyje „Reikia mums katalikiškųjų draugijų“ sako, kad žuvus Lietuvos nepriklausomybei, lėtumas ir baimė teip giliai įsišaknijusi lietuvių širdyse, jog darbar nemaža reikią pridėti truso ir darbo, kol tą visa išriausią. „Geriausiai, sako „Š.“, — pasisektų išrauti tas negeras šaknis tik tuomet, jeigu būtų dora ir apšvietimas augštai pakelta“.

Toliaus minėtame straipsnyje apgailistaujama, kad spaudą atgavus, iš Vilniaus netyras plaukiąs gaiviuantis vanduo (supr. netyras apšvietimas) ir kad atplaukusi iš Europos baidi banda jau ir tarp mūsų drąsiai rausianti ir be to gana silpnus tikėjimo pamatus.

Kas žin ar tik nelabiau su drumstas vanduo plaukia iš Šalinių „Saltinio“, kur nuolat įvairūs Mašniai jį mašo ir drumščia.

Kaip ir to sakinio patvirtinimui tame pačiame straipsnyje randame pasipazinimą, kad „Saltinio“ vanduo nėra tyras. „Mes, — sako „Š.“, — lyg maži vaikai, sėdėdami ant juros kranto, žiurime, kaip pasišiausiosios vilnia rengias mus praryti, o žiurėdami tik tai ranka laužom, reikiam ir keikiam.

Jei ir mėginame kada kovoti, patys nežinome už katro ginklo galo nusitverti ir asmenis tankiausiai į save atkreipiame. Keiksmu čia nieko nendveiksime: reikia užtvanka statyti“!

Čia aiškiai „Saltinis“ prisipažįsta, kad kovos frankiai (riksmas ir keiksmas), kuriais jis ligšiol naudojosi kovoje su neva savavardžiais „žmonių švietėjais“ ir „vargdienių užtarytojais“ yra netikę ir „Saltinio“ vanduo eo ipso buvo netyras.

Ačiu už prisipazinimą!

Kaip užtvanka nuo Vilniaus vandens užpludimo patariama steigti krikščioniškai-demokratiškos draugijos.

Pagalios minėtamjame straipsnyje sakoma:

„Šisai lietuvių suburiavimo darbas pirmiausia gula ant pečių kunigijos, kuriai geriausia žinomi yra (sic) vietiniai reikalai. Jau kartą reiktų liauties su tuščiais aimanavimais, jog Lietuva virsta į pagoniją. Reikia pozityviško darbo!“

Kokia staiga „Saltinij“ atmaina! Dar neseniai jis praloto Antanavičiaus lupomis kalbėjo, kad dabartinio judėjimo vadovai nori matyt Lietuvą tokia, kokia buvo pirm 500 metų, tai yra pagoniška, o jau šiandien prisipažįsta, kad tai iščias aimanavimas, kad Lietuva visai nevirsta į pagoniją.

Stebėtina, kaip teip greit „Saltinis“ atmainė savo paziurą!

Naujamiestis (Panevėžio apskr.). Liepos 30 d., apie 5 valandą vakarą girti sargybiniai emė varyti iš alulės (stadalės) žmones, kurie buvo ten nuo lietaus pasislėpę. Žmonės nenorėjo klausyti ir kolijos. Panevėžio miestargis Jonas Jonaitis rėkdamas: „Skandal“! išbėgo ant rikos. Subėgo visi sargybiniai ir nagaikomis pradėjo tildyti nebutą skandalą.

Žmonės pradėjo bėgti, bet pamatę kai-kuriuos žmones kruvinais veidais, pradėjo laužti tvorą ir pagaliais mėtyti kraugerius. Kazin-kam liepiant sargybiniai ėmė šaudyti į visas puses.

Užmušti: Jonas Kukalis (Medikonių sodžiaus 21 metų), Mikolas Petrušonis (Gilbonių kaimo 28 metų) ir Antanas Žilis (Ažalų kaimo 20 metų). Marinami: Jonas Dziugas, Cirusas, Juozas Melenas. Sužeistų tikrai yra kelios dešimtys.

Ant rytojaus atvyko 39 dragunai, 9 sargybiniai, apskričio viršininkas ir dvarininkas Markarskis, kuris buvo parsikvietęs sargybinius į savo dvarą streikui tildyti. Prasidėjo tardymas. Vienas barzdotas sargybinis vaikštinėdamas po miestelį liepė žmonėms sakyti, kad čia buvę susimušę kokie girtuokliai. („V. Žin.“)

Krokelauskis (Kalv. apskr.) Pas mus yra smuklė (traktierinė), kurią įtaisęs vietinis dvarininkas Ramozeris išduoda nuomonę vienai moteriškei — Paulauskienei. Dar yra viena alinė. Žmonės mėgdavo šventadieniais gerti ir pėštis. Prakilnesnieji vyrai sumanė šį paprotį panaikinti. Šįmet į parapijonų sueiga susirinkus nutarė šventadieniais visas smukles ir alines visoje parapijoje laikyti uždarytas jokių svaiginančiųjų gėrimų nepardavinėti; jeigu kas pardavinėtų svaiginančius gėrimus, tas turėtų užmokėti 100 rub. baudos. Šiam nusprendimui įvykinti ir jį pildyti yra išrinktas tam — tikras komitetas. Nustojęs pelno dvarininkas Ramozeris pasikvietė komiteto žmones ir prašė leisti alų pardavinėti viedrais arba ant karto ne mažiau, kaip po 10 bonkų. Komitetas nesutiko.

Dzukpalaukis.
(„L. Uk.“)

Kupiškis (Ukmergės pav.) Juodašimčiai. Žmonės ken-

čia ne tik nuo policijos sauvėlės, bet daug kam tenka nukentėti nuo vadinamųjų „cicilikų“ arba juodašimčių. Juodašimčiai, susitaisę po kokius 5, 6 žmones, aplanko ne tik manopolius, bet ir šiaip žmones apiplėšia. Šią vasarą juodašimčiai mūsų apylenkė apvogė šiuos manopolius: Skapiškio, Kupreliškių, Kliošto-riaus, Palėvenio ir, rodos, Su- bačiaus. Buvo atėję pas šiuos žmones: pas vienasėdininką Grunckį, kur gyvena prie Mi-raberio miško. Pas jį buvę apsilankę 6 apsiginklavę revolveriais ir medžiojamąja šaudykle žmonės. Tuo metu Grunckis su savo talkininkais piovęs sieną. Juodašimčiai pabugę žmonių daugumo ir nuėję sau, šaudydami per mišką.

Kuosėnų galolaukė gyvenančio karčiarninko tokie-pat chuliganai išdaužė langus, rodos, reikalavo ir pinigų 20 rublių.

Palavenėlės miestelyje susitaisius lietuvių chuliganų kuopa, prie kurios taip pat prisidėjo keli žyduki, tokie-pat chuliganai.

Galima būtų ir daugiau tokių atsitikimų surinkti. Ar ilgai tie chuliganai valkiosis?!
Braminas.

Sasnava (Senapilės pav.) Juodašimčių darbas. Ir vėl juodašimčiai pradeda naudotis L. S. D. Partijos vardu. Pas girios sargą Radzevičių (kuris sykiu su Biegliau buvo išdavęs Juozaitį kazokams) atvyko pereitą nedėlią 3 vyrai ir pareikalavo vardan partijos 200 rub. Paliko apskelbimą su prilipyta L. S. D. P. Suvalkų Org. antspauda, iškirpta iš kitur. — Po ilgų derybų tie juodašimčiai sutiko ant 150 rub., tuo kartu jie paėmė iš Radzevičiaus 9 rub., 70 rub. liepė atnešt į Sasnavą artimiausį šventadienį, likusiuosius gi pinigus — atiduot už

mėnesio. Dar jie pasakė, kad partija taip esanti nutarusi. Taigi mes vietiniai partijos nariai pranešame visiems, kad vietinė partijos organizacija tokių nutarimų nedarė, jokių pinigų iš Radzevičiaus nereikalavo. Tie gi, kurie taip nedorai pasielgė, reikalaudami pinigų partijos vardan, ne partijos nariai, bet paprasti juodašimčiai.
Dėdienė.

(„N. Gad.“)

Juodašimtiški atsisaukimai. Ramygalos (Panevėžio apskr.) apylinkėje prasiplatino negražių raštपालािकी, taip antai: „Didžiausi mūsų neprieteliai socialistai ir masonai“, „Žydai mus nori praryti“. Tie raštai kelia sodiečių neapykantą prieš žydus ir inteligentus, kuriuos vadina socialistais. Mūsų sodiečiai dar negali atskirti apšviesto nuo lietuvių nuo socialisto. Jų nuomone, tas socialistas, kas skaito laikraščius. Kas platina tokiuos nepadorus raštus, dar nesusekiau. *B. Lėsys.*

Kaunas. Liepos 24 dieną, apie 10 valandą vakaro, vienas aficeris pamatė kelis žmones bestovint ir tarp savęs besikalbant. Išgirdęs tokį žodį: „Mes, dragunai, jums nepadėsime“, aficeris priėjo arčiau ir išvydo du kareivius ir tris prašaliečius. Aficeris paklausė: kam čia susirinkote? Tuomet vienas prašaliečių mėgino iš užpakalio aficerį nutverti, bet aficeris sudavė jam kalavijū. Po to visi trys ėmė bėgti. Kareiviai pradėjo ginties. Du spėjo į vežimą išokti, užpakalinis iš revolverio šaudydami. Trečiąjį kareiviai buvo už rankų nutvėrę, bet ir šis išpruko, palikęs kareiviams švarką. Apie tą atsitikimą buvo pranešta policijai.

Telšiai. Ne seniai Kartėnų vasčiaus raštineje buvo pavogta 905 rb. 93 kap. valsčiaus pinigų; o ant rytojaus raštinniko padėjėję Prekšą žmonės

rado by kaip pakartą, bet dar gyvą. Jisai pasakė, kad kambarin pro langą buvo įlindę plėšikai, kurie jį ir pakorė. Jokių pasmaugimo ženklų ant jo kaklo nebuvo. Visi daiktai kambaryje buvo ant savo vietos. Buvo numanyti, kad raštinniko padėjėjas buvo tikrai pakorelį nudavęs. Policija ėmė pinigų jieškoti jo bute ir kieme.

Gera pajieškojus buvo rasta 806 rubliai blėkos skrynuteje zemėje įkasti; 97 rb. 25 kap. buvo rasta Prekšo daiktuose. Jisai yra suimtas, nors nepasiskako buvęs kalta („Kov. Tel.“). Kazino, ar nėra dažnai monopoliai taip-pat išvagiami, kaip tas valčius: juk nekartą laikraščiuose skaitome, kad pardavėjas ar pardavinėja nespėję policijos pašaukti, kaip plėšikai išbėgioję.

Igliauka (Marijam. pav.) Kai kurie vyrukai įprato „cicilikauti“. Bet gal ne visi žino, kas tai yra „cicilikauti“. Štai vienas nuo Pilviškių vyrukas, besirengdamas nuo kareivijos į Ameriką bėgti, meta bernavęs pas ukininką ir eina „cicilikauti“, t. y. atiminti pinigus, neva Social-Demokratų Partijos reikalams. Iki „liostų“ tasai „cicilikas“ pasitiki prisicicilikausias tiek, jogei galėsias ir patsai nueiti į Ameriką ir merginą nusivesias ir dar turėsias Amerike kuriam laikui pinigų. Taip štai Šukys iš Dzukų pusės tokiu budu „cicilikauja“ apie Daukšius, apie Gudelius ir toliaus. Kiti „prisicicilikavę“ jau seniai Amerike. Keliatas yra net pusėtinais pagarsėjusių ir išgerų pusių, bet vis dėlto negalėjo atsiturėti prieš pagundą „cicilikauti“ ir tokiu nepadoriu budu pasipelnė pinigų. Varydami tarytum revoliucijos darbą susiteršę, negalėdami išsiteisinti, kur pinigus padėję. Žmonės dabar jau pradeda atskirti, kas tai yra tikrieji ir

netikrieji „ciilikai“. Tikrieji „ciilikai“, kurie kaip reikiant daro, netikrieji gi tai tie, ką „ciilikauja“.

(„L. Ukin.).

L.S.D.P. Suvalkų gub. organizacijų delegatų susivažiavimo atskaita.

27 birželio dieną buvo Suvalkų gubernijos (Naumiesčio, Vilkaviškio, Senapilės ir Kalvarijos pavietų) L. Soc. Dem. Partijos organizacijų atstovų susivažiavimas.

Susirinkusiųjų buvo priimta ši dienos tvarka:

1. Trumpi pranešimai iš organizacijų stovio ir iš jų varomojo partijos darbo.
2. Ukio darbininkų streikas Suvalkų gubernijoje.
3. Organizacijos klausimai.
4. Agitacijos ir partijos literatūros platinimo klausimas.
5. Taktikos (kovos budo) klausimai.

1. Pranešimai parodė, kad represijos (prispaudimai, persekiojimai), plačiai valdžios nartojamos Suvalkų gub. reakcijos (valdžios šėlimo) metu, smarkiai pakenkė darbui. Daugelis draugų pakliuvo kalėjimuosna, kiti buvo priversti bėgti užsieniuosna, kiti gi vėl slapta gyventi savo krašte. Kai-kurios organizacijos žymiai susilpnėjo, naujosios tuo tarpu buvo net visiškai suirę. Organizacijų susilpnėjimas davė progą visokiems ištvirkėliams ir chuliganams tvirti bandas, kurios ne kartą partijos vardu plėšė valdžios nuosavybę krasas (pačtas), manopolius, kirto valdžios miškus ir net kartais atskirų žmonių turtą (pinigų rinkimas revoliucijos reikalams). Be tvarkė buvo atjaučiama ir partijos darbe. Kovoiant su priešais, palikti patį sau vieni mažiau tesusipratusiai partijai nariai kai-kuriuose atsitikimuose leido sau savaimi

mainyti taktiką ir laužyti partijos grasą (discipliną) ar tai dėl susipratimo stokos, ar tai iš blogo noro.

Pastaruoju laiku pradeda sekties naikinti betvarkę ir partijos darbas eina juo tolyn, juo smarkyn.

Pastebima prigimta evoliucija (atmaina) tarp buvusiųjų organizacijų ir dabartinių. Iš pat pradžių nemaža priderėjusių prie organizacijų jaunų ukininkaičių greičiaus revoliucionierių, negu socialdemokratų savo pažiuromis, dabar nuolat eina mažyn ir tuo-patim laiku eina daugyn tikrų ukio proletarų — dvaro, sodžiaus darbininkų ir bežemių.

2. Ukio darbininkų streikas. Visų vienu balsu buvo pastebėta, kad tarp kaimo darbininkų yra aiškus ir vis didyn einas palinkimas streikuoti. Todėl buvo nuspręsta: Suvalkų gubernijos L.S.D.P. organizacija turi pakelti ukio darbininkų streiką ir jį vesti. Atmindami, kad ukio darbininkų susipratimas ir susiorganizavimas sulyginamai dar bar dar tebėra menkas, pripažinta už reikalinga per streikus statyti kiek galima mažesnius reikalavimus, bet streiką pradėti kaip galima plačiau. Streikuojančiųjų santikiai su dvarininkais, streikalaužiais, policija ir kariuomene turi but kuo-ramiausi, neliesti dvarponių turto ir jų pačių. Tik tai tuomet, jei dvarininkas išduotų agitatorius ar šiaip kurį iš streikuojančiųjų, ims vartoti ginklą arba griebsis kitokių biaurių priemonių: kvies be jokios tam priežasties policiją ar karumėnį ir prievarta mėgys priversti laužyti streiką, tuomet įgalioja tiek organizaciją, tiek streikininkus elgties su tokiais nenaudėliais teip, kaip ras reikalingu.

Apie streiko taktiką (vedimo budą) dvarininkams turi but pranešta prieš streiką.

Buvo apsvarstyta streiko organizavimo ir jo pravedimo budas. Sutarta šelpti pinigiskai streikuojančius streiku laiku ir jiems pasibaigus, jei būtų nukentėjusių dėl streiko.

Paskirta diena, kada streiką pradėti. Pasidalyta darbas. Nuspręsta išleisti atsišaukimas į kareivius, kviečiant juos laikyti streikuojančiųjų pusę.

Streiko metu platyti tarp ukio darbininkų profesjonaliųjų (amato) sąjungų idėją (mintį).

3. Organizacijos klausimai. Senasis organizavimo budas (pagal rajonus) pripažintas už užvisgeriausią ir nuspręsta ir toliau jo laikyties; prie seniau suorganizuotų rajonų prisidėjo dar vienas, naujai sutvertas (Kalvarijos). Rajonų organizacijų tipas buvo priimtas šis. Bendrasai partijos darbo vedimas ir tvarkymas rajone rankose rajono konferencijos, kuri susideda iš atskirų rajono organizacijų atstovų, demokratiškai išrinktų (vienas atstovas nuo kiekvienos dešimties organizuotų partijos narių). Rajonų konferencijų susirinkimo laiką paskiria pati konferencija. Mažesniuose rajonuose, kur mažiau tėra organizacijų konferencijos uždavinys — tvarkyti ir vesti kasdieninį rajono darbą. Didesnieji rajonai, kurie apima daugiau organizacijų, rajono konferencija renka iš savo narių rajono komitetą. Tokio komiteto uždavinys — pildyti konferencijos nutarimus, vesti ir tvarkyti kasdieninį partijos darbą rajone.

Bendrasai viso vietinio darbo vedimas ir tvarkymas visų Suvalkų gub. L.S.D.P. organizacijų atstovų susivažiavimo rankose. Nuolatinis susivažiavimo nutarimų pildymas ir bendrasai darbo vedimas visoj Suvalkų gubernijoje pridera Suvalkų gubernijos L.S.D.P. komitetui. Komitetas suside-

da iš rajonų konferencijų atstovų.

4. Literatūros platinimas. Nuspręsta rajonų organizacijoms imties ant savęs partijos literatūros platinimo organizavimą. Tuo tikslu jos steigia kiekviename miestelyje, prie bažnyčių arba kitur, kur nuolat esti kokie žmonių susirinkimai, agenturas mūsų raštams ir brošioms pardavinėti.

Buvo paduotas sumanymas įsteigti organizacijoms skaityklą, iškarto tik organizacijų nariams, o paskiaus ir daugiesniui žmonių. Tas sumanymas dvejuose rajonuose jau vykdomas.

Skaityklos be partijos knygų turi knygas bendrai kulturingojo turinio.

5. Taktikos klausimai.

1) Kadangi Suvalkų organizacijoms L.S.D.P. nekartą buvo užmėtinėjama plėšimai, kurie buvo daromi partijos vardu visokių chuliganų bandų revoliucijos judėjimo išsibujavimo metu ir paskiaus reakcijos laiku; 2) kadangi tarpu partijos narių buvo pastebėtas nevienodas partijos taktikos supratimas ir net buvo išreikštos nuomonės, griežtai nesutinkančios su dabartine L. S. D. Partijos taktika, — atstovų susivažiavimo 1) buvo paaškinta mūsų pažiūra į atskirų žmonių turto grobimą revoliucijos reikalams; 2) buvo kalbėta apie tai, kaip turime dalyvaut vietiniame visuomenės gyvenime revoliucijos metu.

Sulyg pirmojo klausimo sutarta: kadangi L.S.D.P. kaip organizacija socialdemokratiška yra stačiai priešinga privatinės nuosavybės atėmimui revoliucijos reikalams gaudinimo, grasinimo keliu, arba kitais prievartos budais, todėl tolimesniam laikui Suvalkų gub. organizacija turi laikyties to pamato. Tuomet, jei pavieni žmonės arba atskiros žmonių kuopos ką apiplėštų partijos vardu arba kaip kitaip terštų

ja, kiek tik galima stengties, kad tokie pasielgimai, teip kenkianti partijos vardui ir darbui nebegalėtų atsikartot.

Apie organizacijų dalyvavimą vietiniame visuomenės gyvenime sutarta: kadangi vietinės Suvalkų gub. administracijos susilpnėjimo laikais neretai dar ir dabar visuomenės nuomonė skaitė socijaldemokratų organizacijas už vienintėles žmonių reikalų ginėjas ir todėl vienintėles tiesotas organizacijas, todėl prie jų (partijos organizacijų) kreipdavos ir neretai dar ir dabar kreipiasi žmonės įvairiais reikalais teismo (sūdo) apsigynimo nuo vagių ir galvažudžių, uždarymo monopolių reikalais, dėl kirtimo ir pardavinėjimo miškų ir tt., partijos organizacijos dėlto visuomet turi atminti, kad svarbiausias jų uždavinys — plati susipratimas tarp darbininku ir jų organizavimas, rengimas jų kovą už ekonomiškuosius ir politiškuosius darbininkų kliašos reikalavimus. Dalyvaudami vietiniame visuomenės gyvenime mes turime visuomet kovoti už tai, kad visur, kur tik galima, vietiniai žmonės patys imtų savo reikalų vedimą į savo rankas su pagelba demokratiškų įstaigų. (teismas, valsčiaus savyvalda ir milicija mokykla ir tt.) („Naujoji Gadyne“).

Ar reikia pasitraukti ir kam?

„Vienybės“ N36 patilpo p. P. Sinkevičiaus straipsnis p. a. „Kas gimdo užsitikėjimą“ 1). Rašėjas sako: „visur matome lietuvius darbuojantės ant labo revoliucijos, bet Centr. Kom. R. Šelp. visai atzagariai veikia. „Lietuviškoj visuomenėj, nematant atskaitų už tris mėnesius, kyla neuzsikėjimas ir apstoja aukos plaukę, kurių ypatingai dabartinis laikas labai

1) Turėjo būti „neuzsitikėjimą“. Siumi pataisom tą klaidą. Red.

reikalauja. Revoliucijos laike, girdi, privalo kiekvienas pasiūvesti kaip C. K. R. S sąnarys ir atmesti visokias vakacijas šiltus vandenis ir tt.“

Uzbaigoj p. S. sako:

Lietuvoj „palikę gyvenimus, pačias ir vaikus, eina ir stoja į eiles revoliucionierių, kovoją prieš netikusią caro valdžią, aukauja savo gyvastį, o mūsų komitetas atideda darbą ant toliaus, kuris yra reikalingas šiandien nuveikti. Renkami į komitetą, žinodami, kad gyvenimo sanlygas nepavelys atlikti priderančiai darbą, lai atsikako“.

Teip sako p. Sinkevičius. Bet ar visame jo tiesa?

Visuomenė komitetą rinko prižiūrėti žmonių sudėtas aukas ir jas siūsti, kur reikia. Kiekvienam komiteto sąnariui paskyre atlikti atsakančias pareigas. Atskaitas išduoda kasierius ir finansų sekretorius, kitų sąnarių pareigos kitokios. B negali atsakyti už A, o Y už Z. Jeigu todėl kas iš komiteto sąnarių nusidėjo, reikia jį kaltinti, o ne visą komitetą, nes kitos sąnarių komiteto pareigos, apart prižiūrėjimo sudėtų pinigų, nesiskiria nuo pareigų p. Sinkevičiaus. Teip kiekvienas komiteto sąnarys privalo rupintiesi ir geisti, kad kuo-daugiausiai aukų plauktų revoliucijos reikalams, apie tai rupintiesi yra teipgi pareiga darančio užmėtinėjimus komitetui p. Sinkevičiaus. Argi jis savo tas pareigas atliks ir kokiu budu? Daktarė, gydykie pats save, sako patarlė?

Ar kas naudojasi iš vakacijų, šiltų vandenų, ar eina į ligonbutį ar kur kitur, tie dalykai ne p. S., ne visuomenės apeiti negali, yra tai ypatų privatiški reikalai, į kuriuos nieks kištiesi negali, kol jie nekliudo visuomenės reikalų. Čia gal but vien kalba, ar vakacijose šilti vandens ir ligonbutiai kam reikalingi. Bet

apie tai, rodosi, p. Sinkevičia spręsti negal. Tas privalo viešiams darbams daugiau pašvesti laiko, kas iki šiol ant to lauko dirbo viešai ir kas turi daugiau liuso laiko. Pareigos visokių komiteto sąnarių ne didesnės už pareigas kiekvieno gero tautiečio. Jeigu tą sykį suprasime, nesiskubinkime su darymu kitiems užmėtinėjimų, pigei tokius jau patiems užmėtinėtojams kiti gali daryti. Jug mūsų visų pareigos lygios!

Nuo finansų sekretoriaus gavome žinią, jog jis už kelių dienų atsiųs pagarsinti atskaitą. Ar apart tos atskaitos p. S. neturi kitokių komitetui užmėtinėjimų? Nieks, rodosi, iš komiteto sąnarių nesisulė, kad jį rinktų; jeigu visuomenė išrinko, jis privalo pildyti savo pareigas. Bet užtikriname p. S., kad kaip tik visuomenė, ne pavienės ypatos, išreikš komitetui neuzsitikėjimą, bent žemiau pasirašęsis ne vieną dieną nepasiliks ant urėdo, kokį jam pildyti pavedė visuomenė. Tikiuosi, kad teip mano ir kiti komiteto sąnariai. Ar to p. S. pakanka? Šernas.

Isz Didz. Britanijos.

Aukos Revoliucijos reikalams:

Kaip rašo mums Glasgow'o „Š. Dr.“ kuopos sekretorius J. Plaušinis, ant „Šv. Dr-stės“ sueigos, rugpiučio 12 d. kuopa nusprendė paaukauti 2 sv. sterlingų revoliucijos sušelpimui. Minėtas aukas apturė jau per J. Plaušinį iš Glasgow'o 20 XII. 06, ir pagal reikalavimą pakvituoja „Vienybės Lietuvninkų“.

C.D.B.R.Š.K. Kasierius
Iz. Lapinskas.

Bellshill, 25 VII. 06.

Politiszkos žinios. Maskolijos revoliucija:

Janarolas Dmitrij Trepov atsisakė nuo gubernatoriavimo Peterhofs caro rumuose ir tą vietą iki šiol nieks da neuzėmė. Trepovas sergas, gal nuo to užnuodijimo, kas neseniai atsitiko.

Netik rusų valdinkus, bet ir rusų valdzios draugus svetimtaučius teroristai naikina: Interlakene, Šveicarijoj, jauna moteriškė Stafford nušovė Alzacijos augštą valdininką Mullerį, kuris žinomas kaip rusų valdzios draugas. — Janarolo Mino užmušėja yra duktė aficieriaus. Karės teismas ją nusprendė pakarti. Odesoje areštuota 14 aficierių ir kariumenės daktaras. Užmeta jiems prigulėjimą prie teroristų suokalbjo. Sevastopolio policmisteris, žandarų aficierius nužudytas, važiuojant tramvajum.

Varšavoje buvo karės teismas ant kelių agitatorių ir karėvių-revoliucionierių, prigulėjusių prie „ariumenės sąjungos“; visi nuteisti į kalėjimą; teipgi du aficieriai, už nepriežiūrą. Vieną dieną (rugsejo 4) čia užmušta 4 žmonės ir 200 areštuota. Vienas vaikščias kareivių vejamas šoko į upę Vislą; kareiviai plaukenti nušovė...

Kronštadte 200 ypatų kaltinama už dalyvavimą sumišime tame skaičiuje ir buvusis valsctiečių atstovas Onipko ir da 50 civiliškų žmonių; teismas už uždarytų durų. Stopnicoje (Lenk.) revoliucionieriai užpuolė ant kalėjime išliuosuoti savo draugus; buvo didis mušis su policija. Siedlece kelias dienas tęsėsi žydų skerdynės. Šimtai užmuštų. Žmonės ir kariumenė ėjo ant žydų. Varšavoje buvo pasikėsinimas ant gyvasties gen.-gub. Skalono, kuris dabar (iš baimės) serga.

Kuboje revoliucija eina smarkyn. Sukilėliai nori, kad prezidentas Palma rezignuotų, bet tas turėdamas užtektinai spėkų savo pusėje, valdo kaip caruks. Keliose vietose buvo tikras mušis valdžios kariūmenės su sukilėliais. Netoli Cienfugos mušyje liko užmušta 17 revoliucionierių. Senatorius *Morna Delgado* areštuotas, kaip sukilimo pradėtojas ir jo parėmėjas. Areštuota daug pažymių ypatų. Palmos šalininkų tarpe apsireiškė jo suviliojimas.

Kynu konstitucija.

Kynų valdžia tariasi suteikti savo žmonėms konstituciją, pagal kurią bus daromos šalies reformos. Konstitucija netrukus busiantis cėsoriaus apgarsinta. Mat valdžia pabugo revoliucijos, tai pati pradėjo daryti permainas. Taigi „barbariškos“ Azijos valdžios civilizuotesnės už Europos caro valdžią: Persijoje jau neseniai įvesta konstitucija, o dabar ir didžiojoje Kynijoje žmonės patįsims valdytis.

Cėsorius išleido tam tikrą manifestą, kur tarp kito ko pasakyta: „Nuo mūsų dinastijos pradžios buvo išmintingi cėsoriai, kurie išleisdavo įstatymus atsakančius savo gadynei. Dabar Kynai turi artymus sątikius su visoms tautoms (šalims) ir matome, kad mūsų įstatymai, tiesos ir politiškas suredymas yra persenę, o mūsų šalis dėl tos priežasties nuolat stovi kebliam padėjime. — Dėlto privalome lavintis ir išdirbti naujus įstatymus, kiteip elgiantės nusizengsimė prieš mūsų bočius ir prieš tautą“.

Toliaus kalbama, kad Kynų šalies silpnumas paeinąs nuo nesutikimo tarpe valdonų ir pavaldinių ir kad turi but permaintytas valdymo budas ir finansų stovis.

Isz Amerikos.

Mitchellio „Labor Day“ pietūs.

Augliakasių unijos prezidentą *John Mitchell* kritikuoja kai kurie kiti unijos vadovai už tai, kad jis (*Mitchellis*) „Darbo Dienoje“ (*Labor Day*) mieste *Columbus, Ohio*, baliavojo su bankieriais ir kitais piniguočiais — milijonieriais ir neatsilankė pas unijos kuojų viršininkus.

Taigi jau angliakasių gerbiamasis prezidentas aiškiai, be veidmainystės pasirodė kenodraugu yra. Matyt, *Mitchellis*, „prasigyvenęs“ iš angliakasių, dabar pradės varyt savo darbą, kaip *Baer* ir kiti — tikrai, atvirai kapitalistiškai atkreips prieš tuos pačius, už kuriuos pirma neva galvą guldė. Jis mato, kad jis unijai nereikalingas, kuomet jau streikais negalima nieko iškovoti. O politika, kuri dabar turės įeit į visas unijas — ar ji bus šiokia, ar tokia, — *Mitchelliui* ir jo draugams kapitalistams pavojinga. Tai dėlto turi pamesti uniją, o ne, tai ji pati ji išvarys... *Leberys*.

Lenkų „kariūmenė“ ir jos manevras.

Amerikoje yra lenkų jaunųjų draugijos, kurios užsiima kareiviškomis žaislėmis (zabovomis): pasirėdę kareiviškai, daro mustrus, manevrus. Rugsėjo 2 d. toks manevras, visai panašus į tikros kariūmenės, atsibuvo *Hamonde, Ill.*, parengtas „Jaunuomenės Sąjungos“ *Chicagos* ir *Hamondo*. Maršavo, bėgiojo, gaudėsi, šaudėsi tarp savęs dvi „armijos“: *Chicagiečių* ir *Hamondiškių*. Šaudytis iš karabinių gavo leidimą nuo majoro tik tuščiais patronais, o durtuvus uždraudė vartoti. Besišaudant tai juokingai kariūmenei, vienas farmerys pamislyjęs, kad čia koki ginkluoti užpuolikai užėjo, pradėjo į „kariūmenę“ šaudyt iš revolverio... laimė, kad ne-

pataikė. Kits komiškas atsitikimas: *Chicaginių* „armijos“ patrolė rado pagiriję bemiegant 2 farmerius ir vaiką ir „areštavo“, mislydami, kad... karės šnipai. Atgabenus tik į „vyriausią kvotierą“ ir ištyrus kame dalykas, vargšai tapo paleisti. Ar nebus tik kada nors užginta toki „manevrai“, kaip jie Amerikos žmonėms įsipyks?

Tas Amerikos lenkų „kariūmenės“ tikslas — lavintis kariauti ir... atėjus gadynei, kada tėvynė — Lenkija turės „atgimti“ — išsiliuosuoti iš po svetimos globos, eiti tėvynen kariauti su jos paglemžikais. Dabar, rods, jau atėjus ta gadynei, nes eina tikra kova už laisvę visų Rusijos pavergtų tautų ir žmonių, o tie pakvaitėliai „kareiviai“ ir jų dvasiškas globėjas „Zgodos“ redaktorius *Sie-minadzki* vis rašo, kad bus ta gadyne tolimoj ateityj. Iškraipytpročių nereikia su žiburium jieskoti...

Politikos „pirkliai“ raujasi.

Demokratų partija, kaip zinoma, stato kandidatų į prezidentus *Bryaną*. *Bryanas*, neseniai parvyko iš Europos, pareikalavo, kad *Illinojaus* valstybės demokratų komiteto sąnarys *Roger Sullivan* atsiskakytų. Šitasgi dabar ant *Bryano* užsipuola, sakydamas, kad tarp juodviejų kilus peilinė karė. Jis *Bryaną* ir jo šalininkus vadina klastinčiais ir nedorėliais ir visaip šmeizia. Tokiu budu demokratų partija skyla, ir *Bryan* vargiai bus nominuotas į prezidentus. Prezidento rinkimai da toli (bus 1908 m.), o politikos pirkliai jau raujasi. Sako, kad ir *Rooseveltas*, dabartinis prezidentas, busias nominuotas kandidatų nuo respublikonų partijos.

San Francisco žuvusiųjų skaičius. Kaip *San Francisco* miesto valdyba paskelbė, tai per ze-

mės drebėjimą balandžio 18 d. š. m. tame mieste žuvo 452 ypatos. Tame skaičiuje žuvusiųjų po griuvėsiais yra 266, sudegusių gaisro laike 177, kareivių nušauti 7 vagys ir keletas mirusių nuo nesveiko valgio.

Priešais geležinkelių trustą.

Smulkiosios kerosino kompanijos, neprigulinčios prie trusto, *Clevelande* padavė skundus ant 41-os geležinkelio linijos, reikalaudamos atlyginimo už tai, kad geležinkeliai už pervežimą mažųjų kompanijų kerosino ėmė brangiau, ne kaip nuo trusto. Mat kerosino trusto ponai beveik visi priguoli ir prie geležinkelių kompanijų, tai taip mažasias kompanijas jie gali priverst nusigyvesti.

Bankų subankrutijimo kaltininkai.

Philadelphios „Real Estate Trust Co.“ bankos prezidentas *Hipple*, subankrutijus bankai, nusizudė, palikęs tokį raštelį: „Nieko negalima kaltinti, kaip tik mane. *Segal*'s turi viens pinigus. Jis mane apsuko“. *Adolfas Segal* yra vienu tos bankos viršininku. *A. Segal*, kasierius *William North* ir kasieriaus pagalbininkas *Collingwood* tapo areštuoti rugsėjo 5 d. *Segal* tapo paleistas, padėjęs jam \$25,000 kaucijos, o anuodu padėjo po \$10,000 kaucijos. Juos kaltina už apvogimą depozitorių. Banka apvogta ant 10 milijonų dol., kaip apygardės prokurorius *Bell* sako; kiti tvirtina, kad ant 25 milijonų.

Subankrutijusios *Chicagoje* bankos prezidentas *Stensland* išbėgo į Afriką, kur jį sugavo ir gražina atgal, kaip ponišką vagį (Jį pagavo poniškų vagių valdžios valdininkai, tai zinoma, kad nieko blogo jam nebus).

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Hazleton, Pa. Rugpjūčio 27 d. pas mus atsibuvo viešas susirinkimas su prakalboms, susirinkimą atidarė Motiejus Merkevyčius prez. 45 kuopos S. L. A.: pirmas kalbėjo drg. A. Žagaras atstovas L.S.D.P. neseniai atvykęs iš Lietuvos; puikiai perstatė susirinkusiems bėgį revoliucijos nuo pat pradžių iki dabar. F. Živatkauckas iš Scranto'o kalbėjo apie Amerikos darbininkų padėjimą ir apie socializmą. Buvo žadėję prisidėti ir daugiau kalbėtojų, bet gaila, kad nesulaukėm. Susirinko suvirš 100 žmonių, kurie užsilaikė gana patogiai.

Laikė prakalbų buvo surinkta aukų 8 dol. 32c. kuriuos paskyrėm L.S.D.P. ir išsiuntėm į „Kovos“ redakciją, kuri perduos kovotojams už laisvę Lietuvoj. Kaštus ir parengimą susirinkimo aprupino 45 kuopa S. L. A. Hazletone.

Kad ne vietinio kun. Dielininkaičio keiksmas ir bauriojimais, butų susirinkimas galėjęs būti daug skaitlingesnis, bet 26 rugp. jis visą pamokslą sakė vien tik atkalbėdamas, idant parapijonys nedalyvautų ant prakalbų, kur girdi bus vien tik išniekinimas Dievo, tikėjimo, bažnyčios... ką nekuri tamsunėliai ir paklausė pabijoję nusidėt prieš kunigą, bet kurie atsilankė aiškiai suprato kunigo prieš tai apskelbtas neteisybes. Paskutiniu laiku kun. Dielininkaitis pradėdamas sakyti pamokslą klausia viešai bažnyčioj esančių, ar nėra, girdi, šandie bažnyčioj šliuptarnių, tąsyk žmonėms iš visų kraštų atsiliepus yra ar nėra jis jau supranta kokios pakraipės tur but jo pamokslas; šliuptarniais jis skelbia ir neuzkenčia visus prigulinčius prie vietinės kuopos S. L. A. per ką nekuri sąnariai baugesni net jijosi viešai nešiot S. L. A. ženklej,

idant nebut priskaitytu prie persekiojamų, bet tai nišmanymas slėptis to, kuo reikia viešai gerėtis.

Daironų Motiejus.

New Britain, Conn. Vietinė L. S. P. A. kuopa rugpjūčio 12 d. parengė prakalbas, ant kurių buvo užprašytas drg. Žagaras, kad paaiškintų apie dabartinį revoliucijos padėjimą Lietuvoj ir abelnai visoj Rusijoje. Bet drg. Žagarui nepribuvus į laiką p. K. Rutkus savo ilgoj kalboj nurodė dabartinį surėdymą žmonijos, kaip kapitalistai išnaudoja darbininkus ir aiškino apie socializmą, vėlydamas kiekvienam darbininkui bei darbininkei prigulėti prie L. S. P. A. Rutkui perstojus kalbėti, kun. Žebrys atsistojęs svetainėje pradėjo kalbą; tada tapo prašytas ant platformės. Kun. Ž. užėmęs vietą kalbėtojaus nurodė, kad lietuviška tauta per praėjusį metą dideliai pakilo, kad lietuviai visi dirba kiek galėdami; kurie kitaip negali, tai nors meldžia nuo augščiausiojo padėjimo. Kriatiką ant kalbėtojaus atidėjo ant kitados. Paskui kalbėjo p. Paltanavičia iš Bostono ir nekuri vietiniai. Kalbų tarpuose vietinės merginos deklamavojo ir dainavo. Pribuvus drg. Žagarui kitos prakalbos tapo parengtos ant utarninko vakaro 14 d. rugp. Drg. Ž. aiškiai perstatė visą revoliucijos stovį ir abelnai lietuvių padėjimą drauge iš aiškindamas, kaip vargšai per amžius už savo buvį kovojo ir kaip buna visada nuo carų, kunigijos bei didžturčių skriaudžiami. Kalba labai patiko klausytojams.

Nerašyčia nieko apie kun. Žebrio pamokslą, sakyta sekančioj nedėlioj, bet kad, kaip jis vadina, paaiškinimas apie prakalbas, tai verta paminėti, kadangi žmonės nebuvo ant prakalbų, gali labai blogai

mislyti apie socializmą, girdėdamas kunigą šaukiant socialistus plėšikais, užmušikais, tautos naikintojais ir tt.

Vadina socialistus užmušikais, privesdamas iš „Šaltinio“, kurs parodo, jog Soc. Dem. Lietuvoje neskaitant urėdinkų ir kitų kraujagerių jau 6 lietuvius šnipus užmušę. Klausimas, ar nekalti tie, kurie išduoda savo brolius, dirbančius dėl visų gerovės? Toki šnipai arba išdavikai tapo sušaudyti, nes savo blogais darbais ant to užsipelnė. Ba tik su jų pagelba caras tukstančius mūsų brolių sušaudė ir jie kiekvienas ne po 6 kovojančius už laisvę išdavė į caro įkvizicijos tarturas (norėčia girdėti kun. primenant apie šaudymą nekaltų žmonių paliai bažnyčią Chicagoj, kur žmogelis atsi-klaupęs meldėsi, o bažnyčios tarnas smerčiu jį nubaudė). Vadina socialistus tautos naikintojais, kadangi jie reikalauja, kad visi darbininkai bei darbininkės vienytųsi neskiriant tautos, lyties, nė tikėjimo. Tai kunigijai tas yra dyvina, kaip įvairaus tikėjimo darbininkai gali susirišti į vieną ryšį? Mums tas lengvai suprantama, nes mūs visų toki reikalavimai: lietuvis, lenkas, ar žydas — kiekvienas reikalauja kasnio duonos ir vienijasi prieš savo išnaudotojus. Kun. Žebrys ir deklamatorkas niekina, prilygdamas jas prie varnų kvarksančių, grasindamas nedavimu sakramentų ir šliubo, jeigu neperstos teip „griešijusios“. O jūs brangios lietuvaite, jūs pamatas ateinančias genkartės, nežiurėkit ant kun. bliuznįmų!

Jonas J. Gerdauskas.

Mahanoy City, Pa. Skaitant laikraščius ir žiurint į lietuvių didesnių miestų ir mažų miestelių, daros linksma ir smagu, kad lietuviai darbininkai juda ir darbuojasi tautiškai ir politiškai. Teip ir Ma-

hanojuje pradeda kilti ir žengti prie susipratimo. Neseniai čia susitvėrė L.S.P.A. 46 kuopa; kurios nariai 25 d. rugpjūčio parengė susirinkimą su prakalbomis. Buvo penki kalbėtojai, visi iš kitų miestų užprašyti. Pirmas kalbėtojas drg. Žagaras, Lietuvos S.D.P. atstovas, kalbėjo apie Lietuvos darbininkus ir revoliuciją. Daktaras Matulaitis iš Baltimorės kalbėjo apie netikusį visuomenės surėdymą. Potam Mahanojaus vyrų choras, naujai susitvėręs, po vadovystė p. A. Žagaro padainavo Marselietę: „Atsimeskim nuo senojo svieto“. Trečias kalbėjo Baltrušaitis iš Plymoutho „Vienybės“ redaktorius, apie socialistus, kuriuos Mahanojaus žmonės laikė visai kitokiais žmonėmis kitokios parvos; dabar, kada išgirdo ir pamatė, kad ir jie yra toki socialistai ir trumpoje ateityje gali stotis į jų eiles, nekuri visai kitokią nuomonę pagavo. F. Živatkauckas iš Scrantono kalbėjo apie Amerikos vergus darbininkus. K. Rutkus kalbėjo ir apie socializmą, nurodydamas visiems prie socialistų partijos prigulėti. Žmonių buvo nemažai susirinkę, su viršum keturi šimtai. Visi ramiai užsilaikė ir išreškė užsiganėdinimą, tik išskiriant kelis rėksnius, kurie norėjo suardyti tvarką, bet jų noras neįvyko, nors jie iš anksto darbavosi; dar plekatus dalinant vaikus vaikė, uždrausdami neduot žmonėms. Išmislinoje visai sakdami: ką tie šliuptarniai, bedieviai, ką jie čia kalbės, mes galim geriaus kalbėt ir daugiau suprantam už juos. Susirinkus žmonėms jie buvo pradėję pagal savo supratimą „kalbėt“, tai gavo nuo kitų papeikimą, ir turėjo nutilti, o kurie turi da kiek žmoniškumo tai susigėdę išėjo laukan. Mahanojū tokio susirinkimo dar nebuvo. Susirinkusieji sumetė pinigų pa-

šelpai revoliucijos (kiek? R.) Reiktų tankiau tokius susirinkimus rengti.

Mahanoyietis.

So. Boston, Mass. Gražu pranešti visuomenei naujienas apie Bostoniečius. Rugsėjo 1 d. atsibuvo vestuvės M. Paltanavičiaus su S. Kairukščiute. Rods ne pirmos lietuviškos vestuvės, ale teip gražiai apvaikščiojamos tai gal bus pirmutinės, nes buvo dainos, deklamacijos ir prakalbos. Deklamovėjo Lilė Tačiulauskiutė, B. Miglinas iš West Lynn ir kiti kalbėjo apie vargingą dabartinį padėjimą Rusijos žmonių ir kaip caro ir visos gaujos lupikų slėgiama mūsų tėvynė Lietuva. Teip gi nepamiršta sušelpiti keliais grašiais revoliucionierius sugrustus ir pudomus kalėjimuose už tai, kad kovojo už laisvę ir gerovę visų Rusijos žmonių. Paaukavo jaunavedžiai po \$2.00, o svečiai sudovanojo \$6.10. Atėmus 10c. nusiuntimo kaštų, lieka \$10.00, kuriuos prisiunčiu „K. kasos“ kasieriui J. J. Paukščiui.

Beje buvo apie 15 merginų, ale nė viena neaukavo. Mat jom nieks nerupi, tik parėdai ir bernuzėliai. Ištikro man labai nemalonu apie tokius merginų nesusipratimus pranešti; atminkit, mielos draugės, kad mūsų šventa priderystė prisidėt nors su našlės skatikėliu, nes ir mus ten gimtinė šalelė, ar mums gali but linksmas šilkuos pasipuošusiams, kada mūsų draugės ir draugai pašvenčia gyvastį dėl mūsų gerovės? Todėl į darbą, Draugės!

Ona Baranaičiutė.

Minersville, Pa. „Žvaigždės“ N. 32 patėmijau labai juokingą korespondenciją Kareivio iš Minersville, Pa., pilną melagysčių, prieš ką jokių budu negalima nutylėti.

Kareivis savo rašte pirmiausia uždarius giria, apie ku-

riuos mažai numano, ir guodžiasi, kad stoka liberalų! Kodėl nepasakė — stoka klierikalų, nes „Žvaigždei“ liberalai nereikalingi. O ir prašėčiui Minersvilles, išrodo, kad ir teip yra perdaug liberalų Minersvilleje, kad negaljis muilyt akis visiem ir temdyt protą.

Toliaus Kareivis praneša, kad Pain Hille, ką buvo sudegęs 1905 m., jau pradės darbą ir uždarius giria, net 500 žmonių žadėdamą darbą. Tu man teip ir ištik! Rasi Tamista prie kompanijų priguli, kad teip niekam nevertą tavo rą giri! Nes mainieriai patįs žino apie gerumą darbų tose kasyklose. Giria tik toki, kaip rašėjas minėjo nuo South Minersvilles, kurie dar Shennandoah Dzerija dvokia ir papratę per dvi savaites už \$10—12 dol. dirbti; tai čia jiems ir pergerai, nes da gauna ir iki \$18.00 uždirbti, ar tai negana daug?..

Turiu paminėti South Minersvilles giriamuosius lietuvius, kad kaip tik sutraukė ant to kalno visa „Dzerija“ Shenandoahrio, tai jau Laitly Collery seriejai darbininkai turėjo apleisti; nes naujai užplaukę Shenandoahriškiai, per savo tamsumą, ant tiek nuvarė žemyn uždarius, kad ir patįs turėjo pamesti, neuždirdami nė ant prasto užlaikymo savo gyvasties.

Apie darbus Minersvilles niekas netikėkite „Žvaigždei“, ką ji giria. Pasirodo „Žvaigždė“ kapitalistų agentu, kad ji žmones nori sutraukti, kad tik už pigesnę prekę dirbtų.

Su darbais teip yra apie Minersville: leberiu (antrankių) tai kartais girdėti, kad reikalauja, bet kontraktinių mainierių nereikia, ir kur galima dar šiek-tiek uždirditi, tai ten naujas darbininkas negauna darbo, nes turi nuo seniai savo darbininkus ir tie laikosi, dar kartais ir tiem patiem pri-

stoksta dardo. O kur gali gauti, tai ten negali dirbti dėl mažumo mokesties.

Gal bus kada darbų apie Minersville, bet dar ne dabar; tik tada kaip pradės dirbti 2 nauji šaptai Redingo Co.

Biedras Kareivis guodžiasi ant senumo bažnyčios, ir norėtų statyti naują. Bet ant nelaimės, nėra vienybės dėl lietuvių socialistų. (Vargė! dėl kelių desėtkų socialistų tai nabagai katalikiški demokratų tai nė bažnyčios negali pastatyti! Statykit, mūsų joms nieko nesakysim, nė jūs bažnyčios grindis neplešim, galit but liuosi nuo mūsų dolerių!)

K. apgailistauja kun. Dargį, kad randavotam name gyvena. Nėra pastogės, nė jokio darželio prie stubos ir išėjus ant gatvės, pamačius žmogų ateinant reikia grįžti į kleboniją, arba „trauktis iš kelio“... kaip nuo galvijo kokio, kad nesubadytų! Kas gal neapgailistauti tokio vargingo padėjimo, ypatingai kaip kun. Dargio. Nabagas neišsitenka vienas tokioj stuboj, ką Kareivis nė randavot negautų.

Kas zin Kareiviui, ar ne ankšta gyventi su pulku vaikų ir keletu burdingierių daug ankštesnėj stuboj?

Gera tokiam Kareiviui, kad pats nevalgęs, o gailisi caro, kad badu nenumirtų!

Kareivis guodžiasi ant socialistų, turbut bijosi, kad ji neatstatytų nuo tarnystos, nes gal girdejo kada prakalbą socialistų, kad nereik karių nė kareivių, tai nusigando, kad ir jam nebus kur pasidėti. Kareivis neatjaučia to, jog socialistai kovoja ir už jo cukorį iškirmijusį ir reikalauja, kad būtų užtektinai šviežios duonos. Socialistai reikalauja išuakytį visus dykaduonius išpustpiltius ir išnaudotojus, lygei ir tave vargše Kareivi, nor priversti prie geresnio buvio. O tu jais neišsitenki ir apgailistauji savo skriaudiką, kad vie-

nam, o didelėj stuboj perankšta gyventi!

Ant galo Kareivis neapkenčia liuosybės, pavydi laisvamaniam, kad turi savo draugystę laisvą. Ant galo pavydi net ir žemės numirusiems palaidoti. O mūsų nė kiek neatskiriam katalikiškų kapinių nuo protestoniškų, ir laikom lygei už šventos.

Baisiausia Kareivio melagystė, kur prikaišioja dviem karčiamininkams laisvamaniams, buk šventoms dienoms apsikarstę skuduriais darą pakylėjimus ir išjuokę mišias. Kodėl nesakė katalikiškose karčiamose, nes dar tie perduoda nedėliom, o į laisvamanių karčiamas joks girtuoklis neįeis, ir neatliks beždžioniškų darbų. Nes jau mūsų prisizūrėjom ikvaliai bažnyčiose teatrus lošiant gaudagrašius, ir tas mums nėra joks gražumas tik pasibiaurėjimas. Už tai neprisiimam ant savę girtuoklių karčiaminius darbus.

Tiek „Žvaigždės“ Kareiviui atsakau vardan Minersvilles socialistų ir laisvamanių.

13 VIII 06. J. Ramanauckas.

Laiškas į Redakciją.

Garbinga rėdystė laikraščio „Vienybės Lietuvninkų“.

Numeryj 35 minėto laikraščio patėmijome atsakymą J. Butkui, kur pasakytą: „Neklausykit New York'o, New Heven'o ir Meriden'o socialistų — jie tik jus suvadzioja, tokiusniekus jums pasakodami; bereikalo juos vadinat „protiniais““.

Kaslink socialistų Meriden'o, tai Butkus nebuvo nė susiduręs su kitais socialistais, kaip tik su manim. Butkus buvo atsilankęs į mano stubą keletą sykių, kur man patsai pasisakė, kad iš socialistų partijos išstojęs; priežastis išstojimo neverta minėti. — Butkus sakė, kad kaip dr. J. Šliupas padarė, tai ir jis tą pat

padaręs. Butkus meluoja Merideno socialistus vadindamas „protingais“, nes palei Butkaus proto nesutinka.

L.S.P.A. 16 kuopos rašt.
J. Januševičius,
19 Hickory st.,
Meriden, Conn.

Balius.

Norvegiskai parašė Hülland.
Iš vok. vertė V. Janulaitytė.

Linksmi ir be nuovargio užlipo ji palieruotais marmoro laiptais; apsidariusi buvo puikiausiais rubais. Jinai užėmė vietą salėje tarp turtingųjų ir galingųjų, neužsitarnavusi nė savo dorais darbais, nė augšta kilčia. Bet niekas tikrai negalėjo pasakyti, iš kur ji atėjusi; patyloms kiti šnabzdėjo, kad tai yra kilusi iš liaudies.

Viename Paryžiaus priemiestyje jinai praleido savo jauną dieną dideliame varge ir skursnoje; jos vargingą gyvenimą tik tas gali suprasti, kuris pats jį yra ištyręs. Mės-gi, kurie apie jį supratimą turime iš knygų, arba iš papasakojimų kitų, jei bent su pagelba mūsų fantazijos galėtume sau išaiškinti tą vargingą gyvenimą, kurį randame dideliame mieste.

Teisybę sakant, buvo tai laiko klausimas, kuomet ji nupuls,—o pasileidimos lyg šeštarnės dantį nutveria žmogų, kur tiktai per arti prieina,—idant po to, kaip ji per savo trumpą gyvenimą bus išlamdyta gedos ir nusizeminimo, numestų tai su nepermaldomu tikrumu...., kad ji nepripažinta ir nežinoma galėtų užbaigti šitą darytą žmogaus gyvenimą.

Turėdama keturiolika metų pristojė dirbti pas vieną moterišką, kuri specialiai užsiėmė dirbimu kvietkų baliams. Bebegiojant jai į darbą Paryžiaus gatvėmis, tapo paimta

vieno turtingo žmogaus. — Jinai jam patiko ne savo paviršutiniu gražumu, bet savo vikrumu ir budu. Budamas turtingu, panorėjo tą kudišką išgelbėti nuo tų vargų ir kaip reikiant išauklėti. Savo užmąymą nesunku jam buvo išpildyti, nes jinai niekam nepriegulėjo. Jai davė vieną vardą ir atidavė jį geriausia klištorijų (vienuolinę), nes jos valdonas žinojo, kad tenai blogos jos budo pusės, žus ištikrųjų teip ir atsitiko; jos budas pasidarė ramus, minkštas, visiems prieinamas ir malonus. Budama vienuolinėje jinai išaugo, pagražėjo, dabar labiausiai patiko savo ponui, ir jis ją vedė. Šeimininkas gyvenimas juodu visai pakakino.

Prancuzijoje vedę liuosiaus gyvena, kaip pas mus; jų reikalavimai viens nuo kito daug menkesni ir mažiau apgavysčių....

Jie nebuvo laimingi, bet pakakinti. Turtai nenubodo, bet patiko ir jiedu vikiškai gėrėjosi savo turtais. Bet niekas netvirtino, kad jų gyvenimas visuomet būtų tokiu pat; tvirtino tiktai, kad jų turtai neteisingsiais keliais yra gauti, bet koku budu—niekas neatsakydavo, nes Paryžiuje yra apie ką daugiausiai pasvajoti, pamąstyti.

Jinai savo praeitį, savo jauną dieną visai pamiršo, kaip mėgė pamirštame rožę, šilkų raikštes ir laiškų jaunų dienų,—nesvajojame niekuomet apie juos; gulį sukavoti kur nors giliai stalčiuje, kurio mėgė nekuomet neatidarome. Bet atsitinka, kad kuomet nors pažiūrėsime į tą užmirštąjį stalčių, pamatysime tą rožę arba raikštę, tuomet mums viskas prisimena aiškiai: atminimai kaip saldūs teip ir kartūs.

Teip, ir ji užmiršo apie savo praeitį, užrakino ją smarkiai ir raktus numetė šalyn. Bet naktimis tankiai jinai sapnuodavo apie visokius baises daiktus. Vieną kartą jai prisi-

saonavo, kad gyvena pas ragana, kur ryto metą nustverusi ją norėjo išmesti, kad eitų į darbą pas bobutę — kvietkų dirbėja. Drebdėjo iš išgąščio, kaip apušės lapas, prabudusi apsidairė, užsidengė šilkų užklodu (kaldra), pasitaisė pukų priegalvį ir vėl jai pasidarė ramu ir malonu vartyties minikštoj lovoj; džiaugdamosi, kad tai tik sapnas buvo, ji vėl užmiega ir viską užmiršta.

Vieną kartą važiavo jinai puikioj karietoj į balių pas maskolių pasiuntinį. Juo arčiau artinosi prie tų namų, juo palengviau bėgo arkliai, netoli namų ėjo zingine. Ant didelio plečiaus priešais viešbutį, kuris apšviestas buvo gaminėmis lempomis, pakelias susirinko daugybė žmonių. Ten stovėjo ne tik dykaduoniai, bet dauguma tai buvo darbininkai ir darbininkės, ankštai sustoję stovėjo iš abiejų pusių kelio. Ta minia balsiai kalbėjo bauriai skambančiu Paryžiaus žargonu, darė visokius juokus, pasargas. Ji, sėdėdama karietoj, klausė tokių žodžių, kokių jau daug metų buvo negirdėjusi. Pamislėjusi, kad jinai viena važiuoja, balsiai nusigando tos juodos minios. Pamažu pradėjo prisizurėti jų veidams, jai rodėsi, kad pažįsta juos visus; ji žinojo, ką jie galvoja ir ko nori. Čia jai atėjo mintis į galvą apie juos; ji prisiminė sau visą praeitį. Dar ji nebuvo visai pametusi raktus nuo savo praeities. Jai čia prisiminė, kaip ji pati, būdama dar kudišku, neapkęsdavo tų ponių, kurios išsipuošusios važinėdavo po balius arba į teatrus; kiek kėrtų dirbdama kvietkas karčiai apsverkdavo, kad teip sunkiai turi dirbti, kad kiti save puošusi. Čia ji matė tas pačias akis, kurios su didžiausiu paniekinimu į ją žiūrėjo.

Jai atsikartojė mintis, kad būdama dar maža mergyte, gulėdama kur nors kėrtėje, iš-

plėtus akis prisiklausydavo kalbų apie žmonių vargus, apie neteisingsumą, skriaudimą neturtėlių, turtingųjų despotizmą ir apie kiekvieno žmogaus lygias tiesas.

Jinai numanė, kad susirinkusieji viso to neapkenčia ir nupenėtų arklių, ir aukso karietų, nes tas auksas, arba kokios vienos ponios apdarai daugiau prekioja, negu visas vieno darbininko pragyvenimas. Beapžiurinėjant iš lengvo važiuojančias karietas, jai prisiminė dar vienas paveikslėlis iš vienuolinio gyvenimo. Ji prisiminė pasaką, kaip Faronas, kuris persekiojo žydus,—vijosi juos su savo vaiku (karinmene) per jurę,—štai Maiziešius ištiesė savo lazda ir priešai žuvo su visu vaiku ir karietomis. Ir mąstė, kad tos žmonių sienos, kurios stovi iš abiejų pusių kelio, turi tokią pat galybę, kaip ir Raudonosios jūrės sienos; ji žinojo, kad pakaktų vieno Maiziešiaus žodžio, kad tos sienos pradėtų judėti, kaip jūrės vilnys, ir panaikintų turtingųjų galybę.

Jos širdis pradėjo stipriai plakti; drebdama išspaudė į karietos kėrtę, bet ne išbaimės: ji neturėjo tiesos daugiau žiūrėti, ji gėdėjosi susirinkusiųjų. Buvo tai pirma kartas, kuomet jinai susigėdo, matydama ant svieto tokią neteisybę....

Ar buvo čia jos vieta toje puikioj, siubuojančioj—linguojančioj karietoj? Ar nepriklausė jinai taijai susirinkusiai miniai? Pabudusi tarsi iš miego, giliai dusaudama, pakelusi galvą, kaip koksai smakas, kuris ilgą laiką buvo pririštas, ji pradėjo jaustis tokia me gyvenime — tarp tų auksų ir visokių gėrybių—esant visai svetima. Jinai dabar tuo baurėjosi, neapkentė, jai norėjosi umai nudrėksti nuo savęs tuos puikius blizgančius rubus....

Štai karieta sustojė prie viešbučio durų. Tarnai jau laukė:

vienas atidarė karietos duris, kitas padėjo jai išlipti; jie turėjo sau už didelę laimę kuom nors jai patarnauti. Ji lipo su tarno pagelba marmuro laiptais ir sau ironiškai šypsojosi....

„Pasakykite man, graži moteriške“, — užklausė vienas iš svečių, — „kokia dievė įkvėpė jums tokias dovanas, kad visame, ką jus dirbate arba kalbate, yra kas-zin kas paslėpta? Jusų žolynai ant galvos turi savo stebukliką gražumą, tarsi nuo jų rasa krinta, kuomet jūs šokate, grindis linguoja“.

Grapas pasakęs jai tiek puikių komplimentų su įdomumu laukė atsakymo, bet per niek. Pasišokusi ji sau ramiai išėjo ant balkono prasivėdyti ir sykiu pažiūrėti į susirinkusiąją minią. Grapas stovėjo netolios, išgirdo iš jos lupų: „Faraonas“. Ką turėtų tasai reikšti, jis nesuprato. Prisiartinęs apsikabino, vesdamas šokti; jinais tuojaus atsistojo prieš jį ir pažiūrėjo nuostabiomis akimis, regisi norėdama klausti, ko jisai nori.

„Aš manau, kad prie mano lopšio, kuomet jame buvau, stovėjo deivė,—ponas grapai! Bet tamistos aštrūs komplimentai, kurinos sakėte apie žolynus ir šokimą, svarbą didelę turi: krintančioji nuo žolynų rasa, tai yra ašaros, kurios krinta iš užvydo, gėdos, apgavystės; kad mums šokant grindis linguoja ir dreba..., tai tik iš neapykantos varguolių“.

Tai atsakius grapui, ji ramiai nulenkusį galvą prapuolė didelei salei....

Grapas stovėjo ant vietos ir dairėsi, žiūrėjo į tą „dauggalvę“ baisybę, į darbininkų minią. Jisai pirmiausia juokėsi iš jos, bet nuo šiadien dienos jisai pamatė toje susirinkusioje minioje spėką, nuo kurios priguli viskas.

Svetimos mintys teip apsunokino grapui smegenis, kad net „polkos“ nebegalėjo šokti.

Ką mainu darbininkai tur daryti.

Dabar jiems laikas pasirūpinti dėl ateities.

Mums tankiai užsina į galvą, ar tie mainieriai, kurie apsilėidžia neužmokėdami savo mėnesinių į uniją ir neklausanti unijos viršininkų, ar pamislėja kada nors, kas gali atsitikti, jei unija būtų sulaužyta per anglinius aperatorius.

Jei jie iki šiol nebuvo apie tai pamisliję, tai dabar yra laikas apie tai pamislyti, ir gerai apsvarstyti, kaip jiems būtų, jei ne unija.

Pirmiausia mes pasakytume jiems, kad jų nepaisymas apie uniją yra vienvalinis pavojus unijai. Tai yra ne tik blogas dalykas, bet ir blogas pavyzdys. Daleiskime, kad žmonėms, kurie mokėdavo visada mokėtis, ant galo nusibostų mokėti, už tai, kad kiti nemoka, tada unija netesėtų ilgai, ir aperatoriai, kurie visados daboja, tuoj pasistengtų visiškai panaikinti uniją.

Kokios tada būtų pasekmės? Lengva atsakyti ant to klausimo, kad gal pirmiausiai aperatoriai sumažintų mokesčių teip kad jie vos galėtų pramisti. Teip buvo prieš unijos susitvėrimą.

Antra, tas yra tikras dalykas ką mainieriai, vietoj dirbt 8 ar 9 valandas, jie būtų priversti dirbt 10 ar 11 valandų, nes teip buvo prieš unijos susitvėrimą ir kol uaija neišmokino, kad ant dienos gana dirbti 8 valandas.

Jie teipgi priversti būtų gyventi kompanijos namuose ir mokėti augštas randas; pirkti maistą ir kitus reikalingus daiktus kompanijos štoruose už augštas prekes, nes teip buvo, kol juos unija nuo to neišgelbėjo ir nepadare jų neprigulmingais darbininkais.

Taigi labai galimas dalykas, kad apsaugojimai darbininkų

nuo pavojaus, kurie dabar tiek daug kaštuoja kompanijoms, būtų panaikinti, nes tas teipgi buvo prieš unijos atsiradimą, ir tik unijos buvo aperatoriai priversti tą padaryti, ir tik per unijos įtekmę valstijos legislatura perleido tas darbininkų apgynimui tiesas.

Visi dalykai ir be abejonės, daugiau atsitiktų, jei unija būtų panaikinta per anglinius aperatorius, ir da yra tokių mainierių, kurie apleidžia tą uniją nemokėdami savo mokesčių, ir tokiu budu prirengdami tai unijai galą.

Jei tik atydziai perskaitytų šiuos mūsų žodžius ir gerai apie tai apmislytų, mes norėtume išgirsti, ką jie patys paskui apie tai sakys.

Isz visur.

Ispanijos pakraštyje ant Viduržeminių jurių itališkas laivas Sirio, plaukdamas iš Europos į Braziliją, užėjo ant uolų apie salas vad. Bajos-Hormigas, prasimušė ir nuskendo. Tuo laivu važiavo apie 800 italų ir ispanų išveivų, iš kurių prigėrė 270 ypatų (pagal kitas žinias—385 ypatos). Laivo kapitonas pats nusizudė. Daugelis žmonių viens kitą zudė, net ant peilių ėjo, besivaržant vietas ant valčių ir neskestančius korkinius apjuosalus. Tas atsitiko dieną ir dėlto da ne teip daug žuvo žmonių. Keli laivai išvydę nelaimę, atėjo į pagelbą.

Pradedant nuo liepos 19 d. Kronštadte atsisakė nuo tarnystės 65 jurės oficeriai, matomai dėlėi jurės kariumenės revoliucijoniško judėjimo.

Terijokuose, pas Peterburgą, kur palaidotas Herceuteinas, dumos atstovas juodašimčių užmuštas, į kelias dienas po tam buvo užpultas kitas atstovas, Anikin'as.

Garsi vokiečių socijaldemokratė ir rašytoja Rozė Luxemburg buvo areštuota Varšavoj ir kelis mėnesius sėdėjo kalėjime. Dabar ji paleista, sugrįžo į Berliną.

Maskolijos Dumai gyvuojant policija sulaikydavo daug atstovams rašytų laiškų. Sako, kad dabar policijoj yra daug laiškų, pagal kuriuos suimines buvusius atstovus. Dabar jau skelbiama, kad atstovą Didenko apkaltis už jo laiškus, kuriais jis atsinešė į cukraus darbininkus; o atstovą Vragov'ą už laiškus į Čigirinsko valstiečius. Juos kaltina už pašaukimą darbininkų ir valstiečių prie sukilimo-revoliucijos. Ir kitus buvusius valstybės Dumos atstovus policija nuolatai persekioja.

Prakalb. ir Deklamacijos

Lietuvių Neprigulmingas Kliubas iš Wilmerding, Pa. Parengia prakalbas su deklamacijoms Rugsejo 16 d. (nedėlioje) 3-čią val. po pietų salėje „Auditorium“. Kalbės A. Žagaras ne seniai pribuvęs iš Lietuvos atstovas L. S. D. Partijos. Teipgi Fort. Bagočius studentas Pittsburgo akademijos ir vietiniai kalbėtojai. Bus kalbėta daugiause apie dabartinį padėjimą mūsų Tėvynės-Lietuvos. Lietuviška kapeilija L. S. D-tės grajis revoliucijoniškus maišus. Taigi meilingai užprašom visus lietuvius ir lietuvaites iš visų apygardų, nors ir ištoliausia pribukite ant šio iškilmingo susirinkimo! Užprašo Komitetas L. N. K.

Aukos.

Kankiniams.

So. Boston, Mass. Ona Baroničiūtė prisiuntė surinktus pėr vestuves M. P. \$10,00.

New Britain, Ct. Jonas Skritulskas prisiuntė aukas surinktas per 21 seimą S.L.A. \$7,74.

Buvo \$29,00

Viso labo \$46,74

Lietuviu tauta

senoveje ir sziandien.

Parašė J. Šliupas M. D.

TOMAS ANTRAS.

(Tąsa.)

Kad tuomi tarpu Lenkams nesisekė karė su Valachijos vaivada Petryla, Zygmantas liepė šlėktai abiejų tautų susirinkti pas Lvovą. Šlėkta skundėsi ant senatorių, kam jie nori dalinti šlėktą į žemesnę ir augštesnę; mat, jau pasirodė, kad daugelis šeimynų teip buvo subiednėję, jog neįstengė arklio į karę nusipirkti ir atėjo su lazda rankoje ant visatino išsirengimo (pospolite rušenje). Juos magnatai vadino jau —šaldrais (šuja)! Kiti kaltino karalienę Boną, kam kišasi ne į savo reikalą, ypačiai paskiriant urėdninkus, kam ji savo lobiuose į seniūnus (storastas) kelia svetimžemiečius, kurie vargina vietinę šlėktą. Kaltino ją už netikusį auginimą sunaus, kuri apsiatė moterimis ir šokėjais. Ypačiai šlėkta norėjo atsikratyti nuo mokesties, uždėtos ant pardaviamų galvijų, beje „jautinės mokesties“, ir reikalavo panaikinti reviziją valdymo žemės aktų. Kilus tokiems vaidams, Zygmantas turėjo paleisti šlėktą namon. Visas jos kariškas darbštumas šiuomsyk pasibaigė naikinimu naminių paukščių aplinkėse Lvovo; už tai tą visatiną išsirengimą ir vadina su pasityčiojimu „vištine karė“, prie kurios vienok Lietuviai neprisidėjo. Lietuviai nedalyvavo nė karėje prieš Valachiją. Atėjo pagedimas tvarkos civiliškos ir kariškos. Pamokslininkai reformos vaikščiojo po Prusus ir Vidzemį, ir po Lenkiją, vada religiški platinosi. Laikas buvo liudnas —Turkai galėjo išversti Lenkiją, arba reformaciją. Už tai popiežius 1540 m. per nuncijų Jaronimą Cesorius prišuntė Zygmantui Augustui šelmą ir pašventintą kardą, gundydamas jį kovoti prieš neprietelius bažnyčios. 1541 m. rubežiai tarp Lietuvos ir Vidzemio tapo atkirsti per abipusinę komisiją.

Maskolijoje Vosylis Šuiskis nugalabyjo Kleną ir Telepnevą, bet ir pats neilgai pateko. Kniazius Ivanas Bielskis per tulą laiką valdė šalį laimingai, ir velyjo su Lietuva suderėti sątaiką. Lietuviams dabar nesiskubinant, mat tikėjosi, kad Maskoliją paispaus Krimo Totoriai ir tad sątaiką sudarys ant geresnių sąlygų, Bielskis su savo šalininkais puolė. Ivanas Šuiskis pristojė tik ant patiginimo ant 7 metų sudėjimo ginklų, be jokių naujų išsilyginimų, 1542 m. —1543 m. Zygmantas Augustas apšvedė su jauna Elzbieta, dukterimi ciesoriaus Ferdinando, bet jos nemylėjo nė vyras nė anyta, ji mirė 1545 m. Vilniuje, regis nunuodyta Bonos!

1544 m. sušauktas tapo seimas į Vilnių, bet dėl badmečio ir limpančių ligų pasiplatusių tapo perkeltas į Brasčius. Čion sątarauta apie visišką pavedimą valdzios jaunam Zygmantui Augustui. Senis Zygmantas styra valdzios atidavė sunui, tik pasiliko sau titulą Supremus Dux Lithuaniae. Bona gi turėjo nešdintiesi iš Vilniaus, nes čion jos įsikšimų į valdzia nieks nekentė. Tuomet įsteigta tapo komissija iš 10 sąnarių dėl pataisymo Liet. Statuto.

Jaunas Zygmantas Augustas įsimylėjo į Barbora Radivilutę, kurios vyras Trakų vaivada, Stasys Gostautas buvo pasimiręs 1542 m., ir slapta apšvedė su ja Vilniuje 1546 m., iki

laikui, kada galima bus viešai tas sutuoktuves apskelbti. Reikėjo Zygmantui Augustui paremimo Lenkų, ir jis savo paslaptį išpažino vyskupui Sam. Maciejovskiui bei Krokuvos kaštelionui Jonui Tarnovskiui, kurie žadėjo pagelbą, jeigu Lenkams taps atiduoti Pagiriai (Podlasie). Tad 1547 m. Zyg. Aug. sušaukė seimą į Vilnių kur Lietuviai pavedė Lenkijai Bielską Pagiriuose su žeme, be jokių ginčų. Opozicija prieš susituokimą jo su Barbora, kaip su pavaldine ir nelygios luomos, Lietuvoje tapo apmalšinta. Barbora bijodama nuodų, paglemžimo per Bonos šalininkus, užsidarė pylyje Dubienki, į 7 mylias atstu nuo Vilniaus, ir iš baimės čion persileido. . . . Atėjo Lenku seimas Piotrkove, kur Bona ir Zygmantas iškalbinėjo sunui už gandą, akinantį iš Vilniaus link jo sutuoktūvių, ir Lenkų senatoriai balsiai peikė moterystę su pavaldine. Bet Zyg. Augustas buvo kantrus, ir stengėsi laimėti prilankumą Krokuvos vaivados Petro Kmitos. Bona neskaudė nė Lietuvoje, gundė ponus, tarp kurių ypač Glėbavyčius vaivada ir Viršulis Ostykas, kaštelionas Vilniaus, buvo neprieteliais Radivilų, ir bajorus kalbino į maištą, jeigu Zyg. Aug. ketintų susituokti su Barbora. Negelbėjo nė paskelbos, satyriški raštai ir paškviliai.

Tuomi tarpu įsirgo Zygmantas Senis, ir 1 d. balandžio 1548 m. pasimirė Krokuvoje 81 metų senas. Jis turėjęs baisiai didelę pajiegą. Yra sakmė, buk sykį Zygmantas atvykęs į Kauną, kur girdejo esant labai drutą kalvį; norėdamas jį pažinti, liepė savo zirgą pakaustyti. Kad kalvis, nukalęs storas pasagas atnešė Zygmantui parodyti, tasai paėmęs vieną po kitos perlaužė, metė ant žemės ir davęs dolerį kalviui pasakė: „Žiurėk, koks nedrutas tavo darbas“. Kalvis paėmė dolerį, perlaužė tarp pirštų ir pametęs dvi pusi ant stalo atsiliepė: „Ir gi doleris, Tamistos did. kun. didybės nėra drutesnis“. — Turėjo papratimą kasmet leisti kraują 1 d. gegužio, o 2 ir 3 d. šventė savo varduves (Sigismundinalia). (Norbutas).

Atmintį turėjo, kaip retai kas; jis buvo, anot Norbuto, „išmintingiausias iš viso namo Jagėliunų“. Mylėjo teisingumą, ir todėl gebėjo sakyti: „Sterblėse kožno iš savų pavaldinių galėčiau ramiai užsnusti“. Šiadien bent retas monarchas tegalėtų tuomi paigirti: —Kareiviams mokėjo algas teisingai, mylėjo mokslą ir platino viešą apšvietimą. Bandė užlaikyti religišką apkantojimą. Kenkė jam daug ant senatvės įsikšimas Bonos į valdymą šalies ir eikvojimą jėmimų. Žmonės per visą metą jį apgedėjo, po numirimo. Lietuva, jam valdant, buvo turtinga ir apšviesta, naminė tvarka buvo gera, kaip ir yždo administracija. Pradėjo žmonės užmiršti netekimą Smolensko.

Zyg. Augustas Vilniuje, gavęs žinią apie tėvo mirimą, parsikvietė umai Barbora iš Dubienkų, ir atlikus dievmaldystą už pasimirusį valdoną, susirinkime senatorių pylyje apskelbė viešai, kad jis esąs vyru Barboros Radivilutės, vaivadienės Trakų. Tąsyk pribuvo ir Barbora į seimą. Ponai, pamatę gražią moteriškę po ranka savo vyro, sušuko: Vivat Barbara, Regina Poloniae, Magna Ducissa Lithuaniae! Neliko opozicijos; juk garbė, kad lietuvaitė sėdės ant sosto abiejų tautų!

Teip gi nuo Totorių Lietuva daug kentėjo pietinėje dalyje. Zygmantas buvo siulęs Mengli-Girėjui 25.000 lenkiškų auksinų kasmet, jeib jis taptų vienu Lietuvos talkininku. Bet jau liepos mėn. 1507 m. Totoriai, persikeldinę per Dniep-

ra su 2.500 arklių, traukė pustyti šalis pas vidurinį Bugą; rods Lvovo kaštelionas Jonas Kamienieckis pas Voromovo kaimą juos sunaikino ir grobius atėmė,—Besiderinant su Moskva 1508 m., Perekopo Totoriai įsiveržė į Lieuvą trimis tuntais: dalį jų kunigaikštis Ostrogiškis pas Drucką išsklaidė, kitą—iškrikdė vadas liet. kazokų Polius, o trečią—iškirto pas Slucką pėstininkai Moravino ir jotininkai Anastazijos, po josios pačios vada.

Sultonas Byta-Gyrėjas, garsus pustytojas, 1510 m. įsiveržė augščiau Kyjevės per Dnieprą į Lietuvą, atkako šiaurėn į 12 mylių nuo Vilniaus, ir greitai sugrįžo be kliūtės namon su grobiu. Tačiau neužilgo jis Dniestre prigėrė, bėgdamas iš Moldavijos nuo vajokų.

1511 m. Totoriai vėl engė Kyjevės provinciją; tik jaunas Anastazijos sunus, Slucko kunigaikštis, Jurgis Simonavyčius, drauge su Kyjevės vaivada And. Nemyra plėšikus pasivyje pas Rutkių kaimą teip apniko, jog 8.000 jų krito ant vietos.

1512 m. vėl Totoriai įsigriovė į Volyniją, nors Brasčiuose buvo sątaika sutarta su Mengli-Girėju; regimai juos gundė Moskva! 25.000 jų stovėjo tabaru tarp Busko ir Olesnio, ir iš ten leidosi į visas puses ant pustyjimų. Lenkai po vada Mikolo Landskoronskio, o Lietuviai po vada kunigaikščio Ostrogiškio, susivienijo ir susidurė su Totoriais pas Lapušnos kaimą. Po smarkios imtynės Totoriai priversti tapo smukti šalin. Išvalnyta tapo 16.000 nevalninkų, arklių atimta apie 10.000, daugelis Totorių pakliuvo į nelaisvę; krito trys sunų chano ir jo zentas. Tad Mengli-Girėjas atnaujino sątaiką ir įlaidus davė sultoną Dialadiną, kurs į Vilnių atvykęs veikia nuo karštiligės numirė.

Prietikiuose su Totoriais įgyja svarbą Eustachas Daškevyčius, kazokų partizantas. Sugrįžus kunigaikščiui Ostrogiškiui iš Moskvos nevalės, Daškevyčiui kaltės tapo dovanotos. Negana to, Ostrogiškis išmeldė dėl jo lobius Kaniovo ir Čerkasų su titulu hetmano arba atamano Dniepriškių kazokų. Kazokai—tai buvo tenbuviai Rusinai ir šiaip atėjunai, gyvenantieji anapus rievų („porogų“) Dniepro, už tai vadinami Zaporogiškiais („Zaporožcy“). Jie mito žveja, medžiojimu, kare ir pasiplėsimu. Daškevyčius, tos rušies žmogus su gabumu, seniaus tą miliciją vedžiojo ant Maskolijos ar ulusų Totorių, tai laupymų, tai karės dėlei. Prasikaltęs, jis pabėgo pas didį kniazį Ivaną, tarnavo Vosyliui prieš Totorius, ir dabar jis pastoj vadu suorganizuotos jau milicijos Dniepriškių kazokų; surinko juos į pulkus, davė jiems ginklus, tarp jų karškus įstatymus, ir padarė smagią kariumenę dėl gynimo tėvynės nuo Krimo Totorių ir nuo Turkų. Pavasariop 1515 m. suvienijęs savo žmones su pulkais Kyjevenų, parengtų per vaivadą Andrių Nemyrą, jis rėmė didelį užgulimą Totorių ant Maskolijos; čion, sako, 100.000 ginkluotų vyrų traukė esą po vada Machmet-Girėjo, sunaus Mengli-Girėjo (kurs tiktai ką buvo numiręs), užvajoti Sieverinę šalį dėl Lietuvos. Totoriai pasiganėdino nupustyjimu šalies, bet didis kniazis išvydo, kad prie geresnių aplinkybių jam grėsti galėtų didelis pavojus, ir todėl mėgino papirkti chaną dovanomis; bet tasai bijodamas Daškevyčiaus, nors dovanas ėmė, leido savo žmonėms plėsti, arba kartais pėščiojo ir Zygmanto valdynes.

1516 m. Totoriai gavo Zygmanto 30.000 dukatų, ir Tauridoje badmečiui esant, po vada Bohaduro ištraukė pustyti Meščeros ir Riazaniaus valsčius. Maskoliai tad papirko Toto-

rius, ir Machmet-Girėjas veikia pasiuntė 40.000 raitelių į pietines valdynes Zygmanto; tabaru sustojo pas Buską ir pustyjo aplinkes. Volynijoje pas Trembovlę ir po tam pas Podhaje jų tuntai tapo sumušti. Galiaus neįėmę Busko, Totoriai su grobiu leidosi namon, ir tik pasturlakos tetapo paimtos į nevalę. Nuo to syk Ukrainos storastos ėmė daugiau laikyti apmokamų kazokų. Bet vėl Lietuviai sugundė Totorius prieš Maskoliją, ir tiejie, bepustydami, atsidurė pas Tulą, kur sumušti ir gujami vos mažame skaitliuje besugrįžo į Krimą. Į keletą mėnesių vėliaus jie įsimerkė į aplinkes Putivliaus, bet vėl tapo sumušti palei Sulos upę. Tad Machmet-Girėjas paslus siuntė į Vilnių, kad gautų pinigų neva dėl vajojimo Maskolijos, o tykojo progos vėl pustyti pietines valdynes. Šlėktai nubodo vienvalinis trukšmas ir karės, ir jie sutarė duoti pinigų dėl užlaikymo 1.000 samdytų raitelių ant sargybos nuo Totorių. Kunigaikštis Ostrogiškis kožną syk kviesdavo Volynijos šlėktą ant šalies gynimo ir kad susidėtų su jo samlyta s kareiviais. Bet šlėkta visai buvo sutingusi, ir kad galop metų vėl Totoriai atkako pasiplėsti, rods St. Landskoronskis vienus sumušė aplink Latyševą (bet čion krito kunigaikštis Romanas Ostrogiškis, pilnas vilčių jaunikaitis, pervertas vilyčia), kitus—P. Ferurej artymais Międzybožo, kitus—pas Zynkovą J. Secygnievskis, bet šlėkta skundėsi, kam karalius neliepiąs vaivadytėms paeiliui per metus stovėti po ginklu palei Dnieprą, kur samdyti kareiviai tegul mokytusi kariškos praktikos; tačiau nė viena vaivadyta nenorėjo pradžia padaryti.

1519 m. Totoriai, perėję per Dnieprą, apsibuvo Juodojoje girioje, ir iš čion įsigrudo į Volyniją. Bet liet. hetmonas, kunigaikštis Ostrogiškis, juos sumušė, ir bėgančius dar teriojo E. Daškevyčius. Tas užpuolis įvyko pagal sutarmę Vosylius su Krimiškiais, kuriuos moskvitėnas nesiliovė gundęs nė po sudėjimo ginklų, nutarta tuomi tarpu su Lietuva. Nestebėtina už tai, kad Moskvos šalininkas Bahadur Kalga liepos mėn. įsigriovė į Volyniją su 30-40.000, persikėlė per Bugą ir pustyjo vaivadytas Belzo, Lvovo ir Liublino, viską naikindamas. Jau grįžtančius pasivijo hetmonas Ostrogiškis pas Bugą, ir prie jo prisidėjo tuntas Lenkų. Ostrogiškis velyjo iš slėpynių užpuldinėti ant atskirų tuntų Totorių, bet Lenkai varė i, kad kautiesi atvirame mušyje, nors hetmonas vos 5.000 kareivių teturėjo. Mušini nenuisekus, hetmonas užsidarė pylyje Sokal. Zygmantas, išgirdęs apie nepasekmę, pats skubinosi į pagelbą, bet Totoriai, ilgai nebelaukę, su grobiais pabėgo namon.

1521 m. žemiaus Kyjevės Totoriai perėję per Dnieprą—5.000 raitelių, apiplėšė ir nudegino Mozyviaus miestą, ir nupustyje šalį tarp Slucko ir Pinsko, su grobiu, neuzkabinti, sugrįžo atgal. Tad Piotrkovo seimas nutarė laikyti 4.000 uzarų raitelių dėl gynimo rubežių nuo Totorių, o reikale karalius turėjo pašaukti visatiną išsirengimą.

Machmet-Girėjas, Krimo chanas, nesiliovė antpuldinėjęs pietinių provincijų Lietuvos ir Lenkijos. Drąsus E. Daškevyčius gynė šalį savo išmanymu, nors už tai nieko daugiau negavo kaip Ukrainos žemę ir Dniepro vandenį, nė gi pylių nenorėjo Lenkija statydinti ant Dniepro salų ir paupyje. 1522 m. Daškevyčia pateko į Totorių nevalę ir, nuduodamas kolieka, gavo pavelenę elgėtauti Bakčiserajuje; galiaus jam pasisekė

(Toliau bus)

Pajieszkėjimai.

Pajieskau savo dėdės, kunigo Ciuberkio, teiksias atsišaukti ar jis pats, ar kas kitas, kas žino antrašą kunigo, nes turiu labai svarbų reikalą. Su paguodone Rafolas Ciuberkis, 5 Linkoln str., Brighton, Mass.

Pajieskau merginą dėl apsiavedimo, mylinčią laisvę ir apšvietimą, nesenesnę kaip 26 metų amžiaus, terašo ant šio adreso: A. Lietuvis, P. O. Box 826 Pana, Ill.

Atsišaukimas.

Siuomi turiu pranešti visom Brooklyno ir apielinkės draugystėms, jog aš užsidėjau naują drukarnę, drukuoju viską, ką tik kas reikalauja, darau gerai ir už pusę prekės pigiau kaip kitur. Už tai maloningos drėtės pasinaudokit iš mano spaustuvės. Teipgi ir iš kitur galite prisiųsti, o mes atspausdinsim greitai, gerai ir pigiai.

Su guodone P. Leo. Gettch, 222 Berry str., Brooklyn, N. Y.

Nepaprastas atsitikimas.

Jonas Nohta, 1st st., Charleroi Pa., prašė mūsų apgarsinti nepaprastą atsitikimą. „Aš esu 54 metų senas ir turiu užlaikyti savo šeimyną sunkiai iš sunkaus darbo. Per devynias nedėlias aš sirgau su dideliu skaudėjimu vidurių ir žarnų, ir negalėjau dirbti, arba vaikščioti, sėdėti ar miegoti. Jokios gyduolės negelbėjo man. Geri kaimynai parodijo man bandyti Triner's American Elixir of Bitter Vine, ir aš galiu pasakyti, kad dvi bonkos išgydė mane. Mano apetitas sugrįžo po senovės, viduriai pradėjo dirbti ir aš pastojau gana drutas kad galėjau eiti dirbti.

Šitas atsitikimas yra nepaprastas. Ponas Nohta dėlto pasveiko nuo visokių skausmų vartodamas Triner's American Elixir of Bitter Vine, kad vartotojo nuo pirmo apsišaukimo liges. Žmonės išblyškę arba pagelę, slobni, susiraukę, pikti, be apetito ir sveiko miego, nerviški ir be sveikatos, arba išberti pučksis turi būti atidėjimo vartoti Triner's American Elixir of Bitter Vine, kurs iščystys kraują ir sustiprins trynimo organus.

Joseph Triner, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

TEISINGA ADMINISTRACIJA.

Užtikrina gerovę mūsų ukėsam, jeigu išrinks reformatorius prašalindami apgavikus, kurie per daugelį metų valdo.

Mūsų balsuotojams šios didžiosios valstijos yra gera proga prisidėti su pagalba, idant prašalinti iš šios valstijos šaiką politiškos mašinerijos, kuri turi galybę per daugelį metų. Yra gera proga balsuoti už kandidatus taisančius permainą valdyne ir politikos šios valstijos, duodant kiekvienam ukėsi pilnas tiesas ukėsystės, neteip kai pirmiau buvo valdomi per apgavikus politikierius, kurie valdė visus urėdus dėl savo loonos naudos, vietoje gerovei žmonijos.

Buvo pasitikinčių ir teisingų ukėsu, kurie protestuodavo ir priešindavosi per metus ir jų skaitlius pasidaugino ant tiek, kad galėjo suverti stiprią organizaciją po vardu nabašninko Lincoln.

Prie šios didelės partijos prisidėjo Demokratų partija šios valstijos, ir jos perstato šiuos 4 žmones, kurie pastovi už garbę ir teisybę, kurių yra mieris, jeigu bus išrinkti, darbuotis dėl žmonių, ir tiesas taisyti naudai žmonių.

Gubernatorius, augštas viršininkas valstijos, yra paskirtas ant Lincoln Demokratų partijos LEWIS EMERY, Jr., iš McKean County, ant tos vietos. Ponas Emery yra žmogus žinomas nuo vieno kasto valstijos iki kitam ir vienas iš tų, ką rengia reformas. Jis yra parodęs savo priešingumą prieš urėdinius, kurie dėl savo ypatingos naudos laiko urėlą, o ne dėl žmonių gerovės.

Gubernatoriaus pagalbininku reformos partija pasiskyrė JEREMIA S. BLACK, iš New York County. Kurs per daugelį metų kariavo su politiškais republikonų partijos apgavikais.

WILLIAM T. CREASY, iš Columbia County, kandidatas generališko knygų peržiūrėtojaus, negalima rasti geresį žmogų ant tos vietos. Jis yra ukėninkas ir prijunkęs prie sunkių darbų, pažįsta rankų darbą ir žino ko darbininkams reikalinga.

Ketvirtasis kandidatas yra JOHN GREEN, iš Philadelphia, ant sekretoriaus vidurinių reikalų. Jis lygus savo draugams pastatytiems ant tikieto ir palei jo pažvalgas ir teisingumą ir buvimą prieš visokių neteisybių, ir rengimą per daugelį metų politišku permainų.

Šie yra žmonės už kuriuos ukėsei turi balsuoti norėdami pagerinti. Jeigu jie taps išrinkti, tiesos bus tikrai pildomos, ir gerovė ant ateities bus pildoma po visą valstiją, dėlto kad reformatoriai yra teisingi ir geridžiantieji tos gerovės žmonėms per politiką.

Susirinkimas.

Pittston, Pa., Rugsėjo 16 d., 2 valandą po pietų susirinkimas „Tėv. Myl. D. tės“ kuopos, saleje J. Andriušio. Užprašo KOMITETAS.

„Lietuvos Ukininkas“.

LAIKRASZTIS

Lietuvos Demokratų Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonėms. Išėina du kartu per savaitę iš Vilniaus, Lietuvos.

Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieto.

Lietuvoj metų prekė... \$1.80;
Amerikoje..... \$2.50.

Kam yra miela prigimta šalis tėvynė Lietuva, tai užsirašykite minėtąjį laikraštį, iš kurio žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike, ir geri pamokinimai ukės reikaluose.

Vienas no. dėl pamatymo 5 centai.

M. J. DAMLJONAITIS,
3120 So. Halsted st., Chicago, Ill.

TĖMYKITE KAD ŠIPKORTĖS ATPIGO.

Nerodydam niekam pirkti Šipkortėjų krajų ir iš krajaus, pakol pirmiause nepasiklausi apie prekią pas mus. Visur dar prekės brangios, tik mes parduodam Šipkortės pigiau, negu koznas kitas agentas, broi skias apsišėjimas. Dėl pasazierių valnas p rėjimas rubezius. Koznas gauna prezentą ant kelto Siedlam pingne į visas svieto dalis, gristai ir už pigusią prekę Padarom visokius rastus ir išpidom' kozną reikalą, senam kraujui.

I. HERZ,

Lietuviškas bankterius ir Notaryusas,
2 Carlisle st., New York, N. Y.

Kas neturi daug pinigų,

o norite už porą dolerų nuvažiuoti į krajų ant pasazierinio greito šipo į Hamburgą arba Bremen prie mažo da bo ant šipo, tegul niekur nerašo, kaip tik pas firmą:

IMMIGRANT LABOR EXCHANGE INC.
2 Carlisle st., N-w York, N. Y.

Jul. Chmieliauckas.

Laiko puikioje vietoje karōiamą; užlaiko visokių gerimų, kaip tai: visokios arielkos, vyno, skanaus alučio, puikiai kvėpiančių cigarų ir reikale suteikia draugišką rodą.

Lietuviai nepamirškite atsilankyti pas savo viengentį.

Jul. Chmieliauckas,
558 Wyoming ave., Wyoming, Pa.

ADRESAI

CENTRALISKŲ VIRŠININKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DĖAUGYSTĖS.

Prezidentas — M. Paltanavyčius,
28 Broadway st. So. Boston, Mass.

Sekretorius — A. Ramanauckas,
10 Henderson st. Somersville, Mass.

Kasierius — L. M. Kazunas,
107 S. Main st. Shenandoah, Pa.

Knygius — J. Simanavyčius,
331 Barnes st. Plymouth, Pa.

Literatiškas Komitetas:

J. Baltrušaitis,

224 E. Main st. Plymouth, Pa.

F. Matulaitis,

224 E. Main st. Plymouth, Pa.

V. Szliakys,

119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Naujas Telephonas No. 8208.

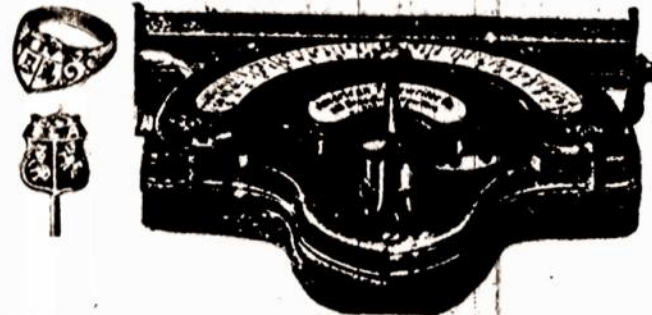
Jonas Dedolikas
LIETUVISKAS GRABORIUS.

Karietos ant veselių, laidotuvių ir krikštynų

Vezimai perkraustymui ir t. t.

Laikau **HOTELI**, visokių gerimų, kaip tai: visokios arielkos, vyno skanaus alaus, porterio ir kvėpiančių cigarų.
455 Main st. KINGSTON, PA.

NAUJAS ISZRADIMAS.



Šis tas ZIEDAS ir SPILKA į nektalną yra padaryti lez geriausio aukso, ir su lietuvizkais paveltais: Žirgvaikio, Švento Kazimiero ir Did. Lietuvos Kunigaikščio Vytauto, tinkami neazioti koznam vyrui. Tokį žiedą, kur niekas negalėtų padaryti nė už 50, az parduodu už \$7.00, o spilka už \$2.00. Koznas ordeinojantis žiedą turi su slauza

popler. uke pamieruoti piršto storama ir poplerukų atslūsti drauge su ordieriu, o az žinosiu koklo didumo ž edą nuslūgti. AMERICAN drukavojama maszinukė yra reikalinga kiekvienam žmogui; su ja galima drukuoti be joklo mokslu greitai ir gražiai, teip pat kaip su maszinuke už \$100. American drukavojama maszinukė yra geriausia, visur parduoda po \$10.0, o az parduosiu už \$8.00. Parduodu gražiausiu popleriu dėl raszymo gomaty į tėvynę Lietuvą su visokiais atska tymais ir dalnomis, toz: už 25 ct, 5 tuzinai už \$1.00, tukstantis az \$7.00. Užtaikau puiklausų ir naujausiu lezdarbio pruzazkų erionikų kurių Amerikoje niekur negalima gauti. Pas mane galima gauti visokių tavorų, koklyt k kas nori, pigiau kaip ifur. Laikrodėlių, lenclūgėlių, kompasų, kolezikų, spilkų britų, muzikalizskų instrumentų, monų knyga, vietų istorizskų knygu ir ma'daknygu, okų tik nori. Kas norėtų apturėti katalogą tegul prifunczia už 4 ct. marę ir teisingą adrese, o apturės didelį katalogą d y k a i.

KLEMENS WILKEVICH. 112 GRAND st. BROOKLYN, N. Y.